

1.11.2024

VIITE

Lausuntopyyntö 11.9.2024, LAPELY/4156/2020

ASIA

Rajapalojen kulta-kobolttikaivoshankkeen ympäristövaikutusten arviointi-ohjelma, Ylitornio, Rovaniemi

LAUSUNTO

Lapin ELY-keskus on 11.9.2024 pyytänyt lausuntoa Ala-Kemijoen ja Perämeren kalatalousalueelta Rajapalojen kulta-kobolttikaivoshankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma).

Kalatalousalue lausuu seuraavaa:

Johdanto

Rajapalojen kulta-kobolttikaivoshankkeella tulee olemaan merkittäviä paikallisia ja alueellisia vaikutuksia kalakantoihin ja kalastukseen sekä kalojen käyttökelpoisuuteen tai mielikuviin kalojen käyttökelpoisuudesta hankkeen vaikutusalueella, Suhangon kaivoshankkeeseen liittyvine yhteisvaikutuksineen. Kaivoshankkeen vaikutusalue ja sen ympäristö ovat tärkeitä virkistys- ja kotitarvekalastusalueita paikkakuntalaisille. Kemijoki on myös yksi kansallisen kalatiestrategian kärkikohteista ja alueella on käynnissä useita vaelluskalojen palauttamishankkeita. Kaivoshankkeen suunnittelu ja mahdollinen toteutus tulee tehdä kalatalousnäkökohdat riittävällä ja huolellisella tavalla huomioon ottaen.

Kalatalousalue katsoo, että YVA-ohjelma on kalastoa ja kalastusta koskevilta osiltaan niukka ja puutteellinen. Jotta hankkeen kalataloudellisia vaikutuksia voidaan kokonaisuutena arvioida, kalastoa ja kalastusta koskevat ympäristövaikutukset tulee esittää viimeistään YVA-selostuksessa omana päälukunaan niin, että luvussa kuvataan ja esitetään perusteluineen hankkeen a) kalataloudelliset

1.11.2024

vaikutusmekanismit ja arviointimenetelmät, b) kalaston ja kalastuksen nykytila, c) vaikutusten arviointi rakentamisen ja toiminnan aikana sekä toiminnan päättymisen jälkeen, d) hankkeen toteuttamatta jättämisen vaikutukset sekä e) vaihtoehtojen vertailu ja vaikutusten merkittävyys ynnä f) arvioinnin epävarmuudet ja g) vaikutusten lieventäminen.

Ala-Kemijoen ja Perämeren kalatalousalue vaatii, että ympäristövaikutusten arvioinnissa otetaan huomioon alla esitetyt seikat, joihin liittyvät arviot, selvitykset, seuranta sekä haitallisia vaikutuksia vähentävät tai ehkäisevät keinot kuvataan ja esitetään perusteluineen viimeistään YVA-selostuksessa:

1. Vesienkäsittely

Kalatalousalueen lähtökohtana on ollut hankkeen tultua tietoon, että kaivoksen jätevedet tulee käsitellä suljetussa kierrossa itse kaivosalueella. Kalatalousalue pitää sitä, ettei tätä vaihtoehtoa ole lainkaan tarkasteltu, suurimpana puutteena lausuttavana olevassa YVA-ohjelmassa. Kalatalousalue korostaa, että kaivosympäristössä muodostuvat vedet, mukaan lukien mm. alueelle sateesta kertyneet vedet, ovat jätevettä, johon on liuennut enemmän tai vähemmän mm. maa- ja kallioperästä sekä louhituista kiviaineksista raskasmetalleja ja muita haitta-aineita sekä mahdollista hapanta kaivosvalumaa. Puhdistettunakin tällaisten vesien johtaminen Kemijokeen sisältää riskejä, joita voitaisiin välttää kierrättämällä jätevedet kokonaisuudessaan kaivosalueella.

Vaatus 1: hankkeen YVA-selostuksessa tulee esittää yhtenä **vaihtoehtona** Rajapalojen kulta-kobolttikaivoksen **jätevesien käsittely suljetussa kierrossa** itse kaivosalueella.

2. Kalasto ja kalastus

1.11.2024

Kaivoshankkeen kalataloudellinen vaikutusalue ulottuu laajempaan ympäristöön kuin kaivosalueella tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevien Louejoen ja Ternujoen vesistöjen latvoihin tai purkuputken myötä Petäjäskosken altaaseen. Vaikutusalue kattaa myös kaikki Petäjäskosken altaaseen laskevat vesistöt, kuten Ropsajoen, esimerkiksi kalojen mahdollisten kutu- tai syönnösvaellusten myötä. Lisäksi Rajapalojen kaivoksen purkuputken päästöjen ja Petäjäskosken voimalaitoksen alapuolisella Kemijoella toimivien kaivosten ja muiden toimijoiden vesistö päästöjen yhteisvaikutusten myötä vaikutusalue ulottuu Petäjäskosken voimalaitoksen alapuoliseen Kemijokeen sivuvesineen aina Kemijokisuulle ja Kemin edustan merialueelle. Vaikutus kohdistuu sekä kalastoon että kalastukseen.

Kalaston ja kalastuksen nykytila

Kalaston nykytilaa on kuvattu YVA-ohjelmassa vuonna 2022 Kaattasjoella, Palokkaanjoella ja Kuusijoella tehtyjen sähkökoekalastusten sekä Louejärvellä tehdyn verkkokoekalastuksen tuloksiin nojaten. Kaattasjoen ja Ternujoen osalta on esitetty myös aiemmin tehtyjen sähkökoekalastusten tuloksia. Kalastuksen nykytilaan on puolestaan kuvattu Kemijoen velvoitetarkkailuun liittyvien kalastustiedustelujen tulosten perusteella.

Kalaston ja kalastuksen nykytilan kuvaus on suurelta osin riittämätön.

Hankkeen vaikutusalueen virtavesistöt on määritelty Ala-Kemijoen ja Perämeren kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmassa kalataloudellisesti merkittäviksi alueiksi. Kalataloudellisesti merkittäviä alueita ovat mm. sivuvedet, joissa esiintyy alkuperäisiä paikallisia taimenkantoja sekä vuonna 2016 voimaan tulleen kalastusasetuksen (1360/2015) tarkoittamat purot ja lammet, joihin ei ole vaellusyhteyttä merestä tai järvestä (ns. paikallisen taimenen kohteet). Kaivoshankkeen puitteissa selvitysalueella vuonna 2022 tehdyissä sähkökoekalastuksissa Kuusijoessa ja Palokkaanjoessa tavattiin luonnonvaraisia taimenia.

1.11.2024

Nämä Louejoen vesistöön kuuluvat joet ovat kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmassa tarkoitettuja kalataloudellisesti merkittäviä paikallisen taimenen alueita. Myös Ternujoen latvat ovat käyttö- ja hoitosuunnitelmassa mainittuja paikallisen taimenen kartoituskohteita. Louejoki kokonaisuudessaan on myös harjuksen osalta kalataloudellisesti merkittäväksi alueeksi määritelty vesistö, samoin kuin Ternujoki. Lisäksi kaikki kalatalousalueen vesistöt on määritelty kalastusmatkailulle merkittäviksi ja hyvin soveltuviksi alueiksi.

Vaatus 2: kaivosyhtiön tulee kartoittaa sähkökoekalastuksin Louejoen ja Ternujoen **taimenkannat** ja muu kalasto nyt tehtyä tarkemmin. Jokien latvoilla tehdyt yksittäiset sähkökoekalastukset eivät kuvaa riittävästi kokonaistilannetta. Louejoen ja Ternujoen latvojen luonnonvaraiset taimenet ovat todennäköisesti perinnöllisesti eriytyneitä kantoja. Taimenkannoista tulee tehdä myös geneettinen analyysi niiden omaleimaisuuden määrittämiseksi. Lisäksi kaivosyhtiön tulee selvittää **kalastustiedustelu** vaikutusalueen kalastuksen nykytila Loue- ja Ternujoen vesistöissä kalastajamäärän, kokonaissaaliin ja saaliin lajikoostumuksen nykytilan kartoittamiseksi.

Petäjäskosken altaan kalastusta koskevat velvoitetarkkailutulokset antavat käsityksen altaan kalastuksesta, mutta eivät kalaston nykytilasta.

Vaatus 3: kaivosyhtiön tulee tehdä **kalastaselvitys** asianmukaisin koekalastusmenetelmin **kalakannan rakenteen** arvioimiseksi purkuputkivaihtoehtojen vaikutusalueella Petäjäskosken patoaltaalla ennen hankkeen toteuttamista.

Edellä esitetyt selvitykset ja niiden toteutus tulee kuvata YVA-selostuksessa.

Kaivoksen purkuputkeen liittyvät vaikutukset

1.11.2024

Kaivoksen purkuputkesta Petäjäskosken altaaseen purettavien jätevesien kalataloudellisten vaikutusten osalta kalatalousalue edellyttää, että vähintäänkin seuraavat veden laatuun ja kalaston elinolosuhteisiin liittyvät seikat otetaan huomioon YVA-selostuksessa:

Haitta-aineet

Kalatalousalue on erityisen huolestunut Rajapalojen kaivoksen jätevesien mukana Kemijokeen mahdollisesti päätyvistä **ksantaatti- ja syanidijäämistä**.

Ksantaattien tiedetään olevan haitallisia vesieliöille, mutta yhdisteiden hajoamisesta kylmässä ilmastossa ei ole riittävästi tietoa. Kullan rikastuksessa käytettävä syanidi puolestaan on erittäin myrkyllinen ja reaktiokykyinen haitta-aine. Tietoisuus ksantaattien ja syanidin käytöstä ja mahdollisesta päätymisestä vesistöön on oleellinen tekijä vesistöterveyden ja kalataloudellisen mainehaitan kannalta.

Vaatus 4: kaivosyhtiön tulee tehdä erillinen selvitys, jossa tutkitaan kokeellisesti Rajapalojen kaivoksella rikastuskemikaalina käytettävän **ksantaattiyhdisteiden** puoliintumista, hajoamista tai kertymistä Kemijoen vedessä sekä vaikutusta kaloihin ja rapuihin sellaisissa lämpötila-, happamuus-, suolapitoisuus- ja virtausolosuhteissa, jotka ovat vallitsevia eri vuodenaikojen kuormitustilanteissa. Lisäksi tulee arvioida mahdolliset yhteisvaikutukset muiden rikastus- tai prosessikemikaalien kanssa.

Vaatus 5: kaivosyhtiön tulee esittää YVA-selostuksessa kullan rikastuksessa käytettävää **syanidia** (natriumsyanidi) koskeva kalataloudellinen tarkastelu ja arvio perusteluineen. Tarkastelussa tulee arvioida riski pintaveden syanidiyhdisteiden päästörajojen mahdollisille

1.11.2024

ylityksille. Lisäksi tulee arvioida mahdolliset yhteisvaikutukset ja haittojen lieventämiskeinot muiden rikastus- tai prosessikemikaalien kanssa.

Lisäksi muiden haitta-aineiden osalta YVA-selostuksessa tulee esittää seuraavat tarkastelut:

Vaatus 6: kaivosyhtiön tulee arvioida jäteveden **alumiinin** mahdolliset haittavaikutukset, mukaan lukien sublemaalit vaikutukset, Petäjäskosken altaan kalastolle. Arvioissa tulee ottaa huomioon veden pH:n vaihtelu ja sen mahdollinen vaikutus keskeisten kalalajien ja rapujen elinkierron eri vaiheissa ja kuvata selkeästi, miten vaikutusarvioon on päädytty. Lisäksi tulee esittää lieventämiskeinot, joilla mahdollista vaikutusta voidaan ehkäistä.

Vaatus 7: kaivosyhtiön tulee arvioida jäteveden **typpi- ja fosforikuormituksen** mahdolliset haittavaikutukset (pyydysten limoittuminen) kalastukselle Petäjäskosken altaalla.

Vaatus 8: kaivosyhtiön tulee kuvata ja tehdä riskiarvio mahdolliselle tilanteelle, jossa purkuputken läheisyydessä syntyy kalastolle haittaa (kalakuolemia) aiheuttavaa **ammoniumkuormitusta**. Lisäksi tulee esittää lieventämiskeinot, joilla mahdollista riskiä voidaan vähentää.

Vaatus 9: kaivosyhtiön tulee arvioida **sulfaatista ja suolapitoisuudesta** kalastolle mahdollisesti aiheutuva karkotusvaikutusta niin, että arviossa otetaan huomioon kalojen vaelluskäyttäytyminen, mukaan lukien sekä kudulle palaavat emokalat että merivaellukselle lähtevät poikaset.

1.11.2024

Vaatus 10: kaivosyhtiön tulee arvioida **kiintoainekuormituksen** mahdollinen vaikutus kalojen mäti- ja poikasvaiheille sekä ravulle purkuputkivaihtoehtojen purkupisteiden alapuolella eri virtaamatilanteissa. Lisäksi on selvitettävä kiintoaineen koostumusta, kuten onko se kevyttä, helposti vesistöissä kulkeutuvaa, tai raskasta, putken välittömään purkualueeseen kertyvää.

Vaatus 11: kaivosyhtiön tulee tehdä **elohopean** kalastovaikutusten osalta tarkastelu, jossa otetaan huomioon myös purkuputken sulfaattikuormitus ja sen mahdollinen yhteisvaikutus kalastolle haitallisen metyylielohopean muodostumiseen.

Vaatus 12: kaivosyhtiön tulee tehdä jätevesien **haitta-aineiden yhteisvaikutuksia** koskeva tarkastelu ja arvio perusteluineen. Tarkastelussa tulee ottaa huomioon erityisesti vaikutukset vaelluskaloihin. Lisäksi tulee esittää lieventämiskeinot, joilla mahdollista yhteisvaikutusta voidaan ehkäistä.

Vastaava tarkastelu tulee esittää tarvittaessa myös sen vaihtoehdon (ns. Neve-optio) osalta, että kaivoksen jätevedet käsitellään kunnallisessa laitoksessa ja johdetaan Kemijokeen joko kaivosjätevesinä tai sekoitettuna yhdyskuntajätevesiin.

Jääolosuhteet

Vaatus 13: kaivosyhtiön tulee arvioida purkuputken vaikutukset Petäjäskosken altaan jääolosuhteisiin ja sen myötä talvikalastukseen.

Vaelluskalojen palauttamishankkeet

Kemijoki on kansallisen kalatiestrategian yksi kärkikohteista ja alueella on käynnissä useita eri toimijoiden toteuttamia vaelluskalojen

1.11.2024

palauttamiseen tähtääviä hankkeita. Hankkeiden taloudellinen arvo on ollut vuodesta 2017 vuoteen 2022 vähintään seitsemän miljoonaa euroa. Lisäksi Kemijoki Oy on tammikuussa 2022 jättänyt lupakäsittelyyn hakemuksen Taivalkosken kalauomasta aluehallintoviranomaiselle. Kalauomahankkeen kustannusarvio on yli 10 miljoonaa euroa. Kalatalousalueella on perusteltu huoli siitä, että suunnitellun kaivoksen jätevedet voivat aiheuttaa ennalta-arvaamattomia haittoja vaelluskalojen palauttamiselle. Vähintään yhtä suuri merkitys on paikalliskaloilla ja niiden määrällä ja laadulla. On tärkeää tiedostaa, että kaloja käytetään alueella kalastavissa talouksissa ravintona.

Kalatalousalue on myös huolestunut kaivoksen purkuputkesta tai mahdollisesti kunnallisen jätevedenpuhdistamon kautta laskettavien jätevesien vaikutukseen voimakkaasti muutetun Ala-Kemijoen hyvän ekologisen potentiaalin saavuttamiseksi voimassa olevan Kemijoen vesienhoitosuunnitelman¹ mukaisesti. Ala-Kemijoelle rakennetut ja suunnitteilla olevien kalatieratkaisujen myönteinen painoarvo ekologisen tilan kohentamiseksi voi vaarantua jätevesistä aiheutuvan haitta-ainekuormituksen vuoksi.

Rajapalojen kaivoksen purkuputken tai kunnallisen jätevedenpuhdistamon kautta johdettavien jätevesien sekä Kemijoen alueen muiden kaivoshankkeiden jätevesien yhteisvaikutusten seurauksena Kemijoen ekologinen tila tulee heikkenemään. Vastaavia asioita on jo käsitelty mm. Sokli-hankkeessa, josta KHO (KHO:2022:38) totesi, että *erityisesti kutusoraikkojen mahdollinen liettyminen ja hapettomuus vaarantaisivat Nuorttijoen järvitaimenkannan elinolosuhteita merkittävästi. Tähän nähden oli mahdollista, että hankkeesta aiheutuisi Sokliojan ja Nuorttijoen ekologisen tilan heikentymistä erinomaisesta hyvään tai Nuorttijoen osalta ainakin tilan heikentymistä tilaluokan sisällä yhden laatutekijän eli kalaston osalta.*

¹ Saatavilla osoitteessa: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-398-033-4> (viitattu 8.10.2024).

1.11.2024

Vaatus 14: kaivosyhtiö kartoittaa mm. Lapin liiton koordinoiman vaelluskalatyöryhmän, kalatalousviranomaisen ja muiden vaelluskalojen palauttamiseen liittyvissä hankkeissa toimivien keskeisten tahojen näkemyksiä kaivosjätevesien Kemijokeen purkamisen mahdollisista vaikutuksista **vaelluskalahankkeiden toimintaedellytyksiin**, toimijoiden motivaatioon ja muihin vastaaviin seikkoihin. Tällaisen kartoituksen laatiminen on erittäin tärkeää, jotta voidaan arvioida hankkeen mahdollista vaikutusta kansallisen kalatiestrategian toimeenpanoon. Lisäksi YVA-selostuksessa tulee esittää arvio ja perustelu purkuputken rakentamisen ja toiminnanaikaisten päästöjen mahdollisesta vaikutuksesta vesienhoitosuunnitelmassa estettyjen kalankulkua helpottavien toimenpiteiden edistämiseen.

Kalojen vaellus Kemijoen ja sivujokien välillä

Vaatus 15: YVA-selostuksessa tulee esittää perusteltu vaikutustarkastelu, jossa otetaan huomioon Petäjäskosken altaaseen purkuputkesta tai Kemijokeen kunnallisesta laitoksesta tulevien päästöjen vaikutus Louejoen ja Ternujoen sekä Ropsajoen vesistöön nousevien tai sieltä lähtevien vaelluskalojen **vaelluskäyttäytymiseen**, kuten mahdolliseen karkottumiseen purkupisteen läheisyydessä. Tarkastelussa tulee ottaa huomioon myös mahdolliset vaikutukset jokien paikallisten lajien, kuten harjus, siika ja rapu, liikkumiseen pääuoma/patoaltaan syönnösalueiden ja sivu-uomien muiden elinalueiden (lisääntymis- tai poikasalueet) välillä. Lisäksi tulee esittää lieventämiskeinot, joilla mahdollista vaikutusta voidaan ehkäistä.

Vaatus 16: YVA-selostuksessa tulee arvioida ja perustella, millaisia vaikutuksia purkuputkesta Petäjäskosken altaaseen laskettavilla päästöillä ja niiden sekoittumisella sekä muiden Ala-Kemijoen kaivoshankkeiden **päästöjen yhteisvaikutuksella** on kalojen **vaelluskäyttäytymiseen** huomioiden sekä kudulle palaavat emokalat,

1.11.2024

että (meri)vaellukselle lähtevät poikaset, niin Petäjäskosken altaalla kuin sen alapuolisessa Kemijoessa ja Kemijokisuussa.

Negatiiviset mielikuvat

Mainehaitta on tärkeä tekijä purkuputken todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia kalatalouden kannalta arvioitaessa.

Kalatalousalueen näkemys on, että erityisesti tilanteessa, jossa kalojen käyttökelpoisuus ravintona ei jätevesipäästöjen vaikutuksesta tosiasiallisesti alentuisikaan, mutta jossa kielteiset mielikuvat voisivat estää muutoin hyödynnettävien luonnonvarojen tai viljeltyjen hyödykkeiden käytön, on ensiarvoisen tärkeää selvittää mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, missä laajuudessa ja millä aikajatkumolla käyttö tällä tavalla voi estyä tai olla estymättä. Kalojen ja rapujen osalta kysymys on suorasta kalataloudellisesta tappiosta ja epäsuorasta terveysvaikutuksesta, mikäli aikaisemmin ravinnoksi hyvin kelvannut alueen kala tai rapu tai esimerkiksi viljelty kirjolohi jää nyt kokonaan käyttämättä.

Vaatus 17: kaivosyhtiön tulee tehdä **erillinen kysely**, jossa selvitetään kaivoksen aiheuttamiin **negatiivisiin mielikuviin liittyvät vaikutukset** (kuten mainehaitta, kalastushalukkuus, vaikutus pyyntitapoihin ja kalojen käyttämiseen ravintona). Kuormituslaskelmista sinänsä ei voida arvioida virkistyskäyttövaikutuksia, eikä niillä etenkin voida etukäteen vahvistaa tai kumota mahdollisten subjektiivisten käsitysten merkitystä virkistyskäytön osalta. Kyselyn avulla annetaan myös vaikutusmahdollisuus sellaisille henkilöille, joilla ei ole mahdollisuutta ilmaista mielipidettään esimerkiksi vapaaehtoisessa yleisötilaisuudessa.

Rakentamisen aikaiset vaikutukset

1.11.2024

Vaatus 18: Huoltokäytävävaihtoehtojen osalta Ternujoen ja Louejuen **vesistöjen alituksissa** tulee ottaa huomioon paikalliset kalakannat, erityisesti taimenkanta, ja kuvata YVA-selostuksessa rakennustöiden vaikutus kalojen elinalueisiin, kuten mahdollisesti geneettisesti eriytyneiden taimenten poikasalueisiin.

Vaatus 19: YVA-ohjelmassa ei ole viitattu vesistöuomien siirtoihin. Kalatalousalue katsoo, että kaivosalueella saattaa tulla tarve siirtää Palokkaanjoen uomaa. YVA-selostuksessa tulee arvioida **mahdollisesta uoman siirrosta** aiheutuva vaikutus joen alkuperäisen taimenen elinolosuhteisiin ja miten sitä voidaan lieventää.

3. Ympäristövaikutusten seuranta ja tarkkailu

YVA-ohjelmassa ei ole kuvattu, miten kalastoon ja kalastukseen liittyviä vaikutuksia on tarkoitus seurata. Kalatalousalue edellyttää, että YVA-selostuksessa esitetään, miten kalataloudellinen tarkkailu on tarkoitus tehdä.

Vaatus 20: YVA-ohjelmassa esitettävän kalataloudellisen tarkkailuehdotuksen tulee vähintään sisältää:

- 1) Kaivoksen vaikutusalueen asianmukaisesti ja määrävuosin tehtävät **kalastoselvitykset** ja **kalastustiedustelut** ennen kaivoksen rakentamista sekä kaivoksen toiminnan aikana.
- 2) Selvitykset kalojen **raskasmetallipitoisuudesta** (vähintään Cd, Hg, Ni, Pb) purkuputkivaihtoehtojen vaikutusalueella Petäjäskosken patoaltaalla ennen toiminnan aloittamista ja toiminnan aikana. Kaivosyhtiön tulisi mitata jo nyt hanketta valmisteltaessa raskasmetallipitoisuudet alueen keskeisistä kalalajeista hankkeen ympäristövaikutusten tausta-aineistoksi.

Kalataloudelliseen tarkkailuun liittyvien vertailualueiden tai -pisteiden valinnassa tulee ottaa huomioon Kemijoen alueen muut

1.11.2024

vesistövaikutuksia aiheuttavat hankkeet ja niiden yhteisvaikutukset veden laatuun.

Kalastuslain (379/2015) 40 §:n mukaan viranomaisten on otettava toiminnassaan huomioon kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman kalavarojen käyttöä ja hoitoa koskevat yleiset suuntaviivat. Säännös velvoittaa *”viranomaista ottamaan suunnitelmat huomioon muun muassa vesilain ja ympäristönsuojelulain mukaisten kalatalousvelvoitteiden määrittämisessä ja toimeenpanossa, YVA-hankkeissa sekä muussa vesien- ja alueiden käytön suunnitteluun liittyvässä päätöksenteossa”* (HE 192/2014).

Ala-Kemijoen ja Perämeren kalatalousalue edellyttää, että yhteysviranomaisen YVA-ohjelmasta lausuntoa antaessaan ottaa huomioon kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman kirjauksiin perustuvan lausunnon kalastuslain 40 §:ssä säädetyllä tavalla.

Lisäksi kalatalousalue toteaa kantanaan, että Ala-Kemijoen ja Perämeren kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma on YVA-asetuksen 4 §:ssä tarkoitettu olennainen luonnonvarojen käyttöä koskeva suunnitelma, joka on otettava huomioon hankkeen YVA-selostusta laadittaessa.

Hallituksen puheenjohtaja Markku Sotisaari
Ala-Kemijoen ja Perämeren kalatalousalue